

TŘI VEČERY V SAVOCE

Peter Martiniak

Peter Martiniak

TŘI VEČERY V SAVOCE

Copyright © Peter Martiniak, 2019

Czech translation © Peter Martiniak, 2019

martiniak.peter@gmail.com

ISBN (PDF) 978-80-570-0750-0

ISBN (EPUB) 978-80-570-0751-7

ISBN (MOBI) 978-80-570-0752-4

„Láska je jako slza: vzniká v oku, dopadá do srdce.“

Publius Syrus

PÁTEK

Blížil se horký červencový podvečer a Bar Vitelli, proslulá turistická destinace nevelkého sicilského městečka zvaného Savoca, praskal ve švech. Možná kdyby tahle taverna neexistovala, málo početná komunita domácích by se nerušeně oddávala činností spojenou s ruralistickým způsobem života, po staletí nedotčeným moderní dobou. Nicméně právě v tomhle baru se před bezmála padesáti lety režisér Francis Ford Coppola rozhodl natočit několik scén k dnes již legendárnímu filmu Kmotr. Vlivem enormního úspěchu kultovního snímku začali Bar Vitelli navštěvovat skalní Coppolovi fanoušci, jakoby se chtěli ocitnout ve stejné kůži jako mladý Michael Corleone, v úkrytu na Sicílii se ucházející o ruku krásné Apollonie Vitelli, majitelovy dcery. Ani dnes tomu nebylo jinak. Na stinné terase s patnácti menšími stoly, kryjící zákaznky před palčivým sluncem střechou z hustého sytě zeleného břechťanu, se střídali turisté jako na běžícím pásu. Nesetrvávali příliš dlouho. Poté, co se stihli nadchnout atmosférou filmu, dýchající z momentek na stěnách interiéru, a na terase si chvíli poseděli při studeném ovocném frapé nebo lehkém salátu a bílém víně, si povětšinou vytvořili pár fotografií a rychle se přesouvali jinam.

Při nejodstrčenějším ze stolů terasy ovšem přece jen delší dobu seděl jeden a tentýž host, jež mohl zdejší personál během posledních dnů považovat za stálého zákazníka. Se zadumaným výrazem tváře pomalu usrkával z hliněného hrnku lahodnou domácí grappu a cosi si zapisoval do tlustého rozedraného poznámkového bloku. Z interiéru se vynořil sympatický, energicky působící tmavovlasý číšník s typickými jižanskými rysy a obešel jednotlivé stoly, aby se ujistil, že všichni jeho zákazníci jsou uspokojeni. Poté, co ho skupinka podroušených Poláků donutila zapózoovat s nimi na momentku s replikou lupary v ruce před starobylým vstupním portálem restaurace, nad nímž se tyčil velký nápis BAR VITELLI, popošel s lahví bez etikety k osamocenému štamgastovi a nahlédl mu do prázdného hrnku.

„Jimmy,“ povzdechl si, když host přikývl na znamení souhlasu s doplněním silného nápoje. „Amico mio, děláš mi starosti. Nejsem chamtivý. Dopřeju ti. Ale nepřesedláš raději na víno? Co bys řekl na lokální zlatistou Marsalu a domácí chléb s olivovým olejem na zakousnutí? Bojím se o tvé srdce; nechci, aby puklo.“

„Mé srdce puklo již dávno, Miceli,“ podotkl host neurčitě. „A tvá domácí grappa je pro mě ten nejspásonosnější nápoj; per favore, neochuzuj mě o kouzlo jejího omámení. Nalij i sobě na můj účet.“

„No, amico mio,“ zavrtěl hlavou číšník a dolil hostovi pálenku. „V tomhle teple by mě grappa odrovnala. Na rozdíl od tebe si nemohu dovolit ohrožovat živobytí. Ecco qui: poslední pohár je na můj účet.“

Štamgast se na moment ponořil do úvah nad tím, zda mu chce číšník skutečně dobře, když ho odrazuje od nezdravého pití, anebo by se jen rád vyhnul ohrožení pozitivní reputace Baru Vitelli, kde nemá místo závislá spodina. Přestože se totiž snažil navenek působit zdravě a normálně, sám si nebyl jist výrazem své tváře, poněvadž toho dne – jak i po jiné dny – zkonzumboval neúnosné množství lihu.

„Jak se daří se psaním?“ zeptal se Miceli, aby naznačil hlubší zájem o zákazníka; takovým chováním se, koneckonců, prezentuje každý lepší obsluhující na Sicílii. Čistokrevní Sicilané byli odjakživa velmi empatičtí.

„Jist jsem si jenom názvem, Miceli,“ odvětil host. „Tři večery v Savoce. Všechno ostatní jsou jen dutá slova, kýčové fráze, komerční žvásty. Kdyby bylo v tvých silách získat mi přesvědčení a inspiraci k hezké romantické novele, dal bych ti deset tisíc eur. Já nedokážu psát násilím, Miceli. Potřebuji cítit.“

Číšník si přehodil přes rameno utěrku a pousmál se: „Právě to odděluje autory od umělců, amico mio. Jsi v magickém kraji panenské Sicílie. Měj oči otevřené. Možná i ty zůstaneš zasažen bleskem jako kdysi Michael Corleone.“

Odebral se zpět dovnitř a zanechal hosta v neurčitých pochybách nad tím, jestli by se skutečně chtěl ocitnout v kůži Michaela, užasle zírajícího na podmanivý zjev čarokrásné Apollonie uprostřed horkých sicilských pastvin, nebo by se raději nechal spéct skutečným bleskem, jenž by mu neúnosnou intenzitou světla navždy otevřel brány jeho temné duše.

Bar Vitelli nebyl sicilskou restaurací v pravém slova smyslu; nabízel prakticky jen ovocné saláty a dezerty – zejména proslulé

cannoli, jež nemohl neokusit nik, kdo kdy navštívil Sicílii. Terasou procházelo stále méně pětiminutových zákazníků a nahradili je hladovější turisté. James se zaposlouchal do veselé vřavy hodučících, a přestože nikomu nerozuměl, dokázal rozeznat francouzštinu, italštinu a některý ze slovanských jazyků. Nikdo nemluvil anglicky, což mu nepřímou vnuklo pocit vnitřní izolace, jeho časté psychické rozpoložení, jemuž se nedokázal – a možná ani nechtěl – ubránit. Pokud na tomhle okouzlujícím, malebném místě, plném optimismu a pozitivně laděných lidí, nedokáže najít klid v duši, kde má hledat? Kam má jít?

Po delší chvíli mu oči klesly zpět k papíru a přečetl poslední větu svého textu: ‚De profundis clamavi ad te, Domine...‘ Frustrovaným pohybem pera ji začmáral a pokusil se uklidnit rozhárané nitro douškem grappy. Neúspěšně. Najednou jakoby nevěděl, co v Bare Vitelli vlastně hledá, jestli skutečně baží po inspiraci k napsání novely, od níž neočekával žádný úspěch, jestli po klidu myslí, jež si během psaní sliboval, nebo jestli mu jde ještě o cosi dalšího. Možná kdyby zřel alespoň jednu osobu v podobném rozpoložení, v jakém se ocital on sám, bylo by mu lehčeji u srdce. Takhle si však mezi veselými hosty připadal jako vráscitý stařec uprostřed rozkvetlé zelené louky plné malých dětí, jež nemají nejmenší šanci pojmout nevysvětlitelnou tíhu jeho myslí.

Leč v momentě, kdy se chystal od zlosti vyprázdnit hrnek a uprosit Miceliho, ať mu přece jen nalije ještě jeden na cestu, zaskočil ho příchod nového hosta. Sám se podivil příjemnému šoku, jež v něm tehle moment vyvolal; vysvětloval si to tím, že je pravděpodobně opilý, a tehdy má vždy sklony ke kochání se obrazy, jež by ho za jiných okolností nevzrušovaly. Jak ovšem ukázaly nadcházející dny, tentokrát zůstalo jeho nitro osluněné z úplně vysvětlitelného důvodu.

Přicházejícím hostem byla starší dívka, anebo spíše mladá žena, s andělsky přívětivou tváří, něžnými modrými očima a pohádkovými vlnitými zlatými kadeřemi. Jamesovi napadlo, že kdyby měla oděnou sporou bílou róbu, přepásanou šarlatovou či blankytnou šerpou, mohl by ji bez mihnutí oka označit za Venuši, poněvadž mu vskutku připadala jako bohyně krásy, lásky a smyslnosti. Leč od takového zjevu měla dívka, a to v dobrém slova smyslu, vcelku daleko. Jamese rázem vytrhl ze zádumčivosti pohled na její vytrénovanou postavu,

svědčící o silném vztahu ke sportu. Nebylo ničím složitým uhodnout, o jaký sport se jedná; i úplný atletický analfabet by podle jejího sněhobílého dresu Chicaga Bulls s velkým červeným číslem 23 a nápisem JORDAN pochopil, že zlatovláska se věnuje basketbalu. James měl odjakživa velkou slabost na sportovkyně, a na basketbalistky obzvlášť, poněvadž se tomuto inteligentnímu míčovému sportu kdysi sám věnoval; neměl proto problém sám před sebou připustit, že se právě zamiloval na první pohled – a že to vůbec nebylo způsobeno omamnou grappou.

Dívka nabývala v obličejí hrdý, sebevědomý výraz, typický pro zanícené úspěšné politiky; přece jen se jí však v safírových očích črtal zvláštní druh spleenu, jenž byl Jamesovi mimořádně blízký. Opatrně, takřka stydlivě se rozhlédla kolem a usadila za posledním volným stolem terasy. Z příruční tašky vytáhla netbook, vyklopila displej a letným pohledem proletěla tvářemi sedících na terase. Když se spojila zrakem s Jamesem, zarazila se. Pro svou nespornou fyzickou krásu byla zvyklá na vábivé, lascivní pohledy mužů, již si jí jimi chtěli podmanit jako divokého koně, a to v ní s postupem času vybudovalo vůči nim silnou averzi. Nicméně v Jamesových očích zřela tak neuvěřitelně upřímnou zasněnost a uvěřitelné zamilování, až se jí přitom rozbušilo srdce. Jeho hloubavé, zamyšlené, melancholické rysy obličejí jí nesmírně ulahodily, naplnily její nitro množstvím nevyřčených otázek a přemýšlením nad jeho charakterem do takové míry, až se přistihla s pootevřenými ústy a cítila, jak se jí do obličejí vtlačuje ruměnc.

Uhnul pohledem jako první. Jako pravý kavalír. Vycítiv oboustranné sympatie pokorně sklopil zrak, jakoby se něčeho bál, vyměnil pero za tužku a začal si něco kreslit na poslední prázdnou stranu poznámkového bloku. Ona, ocenivši jeho citlivé gesto, jímž se projevil jako nenásilný, milý mladík, si u číšníka Miceliho objednala mandlovou granitu a ponořila se do fukání na netbooku.

Tu a tam zvedli jeden k druhému zrak, a přestože se víc nesetkali pohledy, byli si vědomi zvláštního, intenzivního, upřímného pouta, jež se mezi nimi vytvořilo tak spontánně, jakoby se znali již dlouhá léta. Dívka byla v podobných situacích zvyklá na mužův první krok, na jeho dvoření se a obdiv jejího fyzického zjevu; a možná právě proto jí okouzila Jamesova pasivita, zdůrazňující mentální propojení a pravou podstatu zalíbení na první pohled.

Najednou se od vedlejšího stolu zvedla skupina tří Marsalou rozveselených Italů a popošla k ní. „Signorina bella,“ oslovil ji jeden, „per favore, dovol nám vyfotit se s nejkrásnějším Michaellem Jordanem na světě. Neostýchej se; nekousneme tě.“

Nebylo jí to zrovna po vůli, nicméně nemohla se nepousmát komickému výrazu prosícího cizince. Souhlasila. Napadlo ji, že takhle teatrálně se chovají výsostně přímořské jižanské národy – a byla si na jistém, když ji všichni tři najednou vzali na ruce a poprosili jednoho z přísedících hostů, aby jim udělal společnou momentku pod nápisem BAR VITELLI. Věděla, že tak nečiní kvůli jejímu netypickému oděvu nebo touze po pamětní fotografii z místa, jež žádného Itala obzvláště neoslovovalo. Chtěli držet v náručí exotickou krásku, dotýkat se jejího svůdného těla, podvědomě ji svlékat očima a pyšnit se jí jako svou trofejí, zjišťovat míru její poddajnosti, pokoušet ji a navodit v jejím nitru lascivní náladu, vsugerovat jí důležitost bezstarostnosti mladé ženy na dovolené, přesvědčit ji, že žije jen jednou, že život je zapotřebí užívat si nejplnějši možnou mírou a že oni jsou ochotni dopomoci jí k maximální spokojenosti. Tohle vše dívka vycítila, stejně jako jejich zistný temperament a farizeismus, nutící je vábit ji s jediným cílem. Leč poněvadž vždy bývala povídavým, přátelským, dobrosrdečným a důvěřivým člověkem, jaksí v sobě nedokázala najít sílu odporovat jejich pokryteckému vyjadřování sympatií. A snad by se jim v procítění vlastní přirozené otevřenosti – minimálně v podvečerní konverzaci na terase – byla úplně poddala, nebýt jediné překážky v podobě pohledu zamyšleného Jamese, na němž jí začalo z neznámého důvodu záležet.

Když trojice získala fotografii, jež měla být jen záminkou k početí konverzace, postavila dívku zpět na kamennou dlažbu. Prostřední držící ji přitom docela nenápadně – leč o to úchylněji – chytil za zadek. Nedala nic najevo. Když ji ovšem nato všichni tři obklíčili a s úlisností jí začali lámanou angličtinou klást dotěrné otázky, jestlipak preferuje spíš portské víno, nebo anýzem razící ouzo, kde nocuje a jestli s nimi později večer nenavštíví některý z nočních barů dvacet kilometrů vzdálené Taorminy, úsměv z její přívětivé tváře zcela vymizel a nahradil ho drsný chlad.

„Gentlemen,“ řekla jim s plnou vážností a varovně zvedla ukazovák. „Get the fuck off, please. Berte to jako nabídku, kterou nelze odmítnout.“

Oči se jí zatřpytily nekompromisností a bylo v nich pozorovat zvláštní druh vnitřní síly, jaká bývala vlastní samotnému Michaelovi Jordanovi devadesátých let, když se ho soupeři v play-off marně pokoušeli mentálně zlomit. A tři dotěrní zákazníci jakoby se tohohle zlatovlásčina výrazu zalekli; se strohou omluvou pokorně poslechli, usadili se zpět na místa a při klidnější debatě dopíjeli nápoje.

Jamesovi se postoj dívky nesmírně pozdával a dal jí to patřičně najevo pohledem plným respektu, v němž se črtal náznak úsměvu. Z taverny se opět vynořil číšník, aby obsloužil zákazníky. Tři blázniví Italové si od něj s neomaleným pokřikováním vyžádali účet. Reagoval klidně, jako ostřílený profesionál, jehož baví jeho práce. Když přistoupil k Jamesovi, ten si ho decentním gestem pravice přivolal do těsné blízkosti, jakoby mu chtěl pošeptat nějaké tajemství.

„Miceli,“ oslovil ho, „myslíš, že by mělo smysl zeptat se tě, jestli bys mi pod rukou neprodal jednu z lahví, z nichž mi již po několik dní naléváš?“

Číšník zavrtěl hlavou: „Ne, Jimmy. Dobře víš, že by nemělo význam ptát se to. Pro tvé vlastní dobro. Vyspi se a přijď zase zítra.“

Host chápavě přikývl. Vážil si, že Miceli to s ním myslí dobře, že ho nechce nechat nekontrolovaně se zruinovat během noci, ačkoli přitom sám přichází o tržbu; za láhev kvalitní domácí grappy by totiž mohl požadovat i šedesát eur, což je na poměry drobného sicilského baru nemalá částka, a James by ji vděčně zaplatil. Leč pro Miceliho peníze nebyly vším. Mnohem víc pro něj představovala hrdost na vlastní práci, nedovolující blížit oblíbenému zákazníkovi – přestože je nesvazovalo žádné významnější pouto – podporou jeho chorobné činnosti.

Zatímco James vytáhl peníze na zaplacení účtu, číšník se k němu naklonil a neurčitě podotkl: „Dnes je vskutku jasné, bezmračné nebe. A přeče se neubráním pocitu, že jsem před chvílí spatřil oslnivý blesk.“

James mu podal padesátku, z níž přes deset eur představovalo spropitné. Číšník se na něj zahleděl, pak se obrátil k oproti sedící dívce v bílém basketbalovém dresu, a vzápětí zpět k hostovi. „Tady na Sicílii máme jedno hezké přísloví,“ prohlásil nakonec. „Láska je

jako kašel – nelze ji skrýt. Nejsem slepý, Jimmy, vím číst obličje. Říkal jsi, že hledáš inspiraci. Byla by škoda nechat si ji uniknout mezi prsty, nemyslíš?“

James trochu podrážděně převrátil očima. Vždy se cítil nepříjemně, když se někdo, byť i v té nejlepší vůli, pokoušel analyzovat jeho nitro a radit mu v otázkách citů, jejichž odpovědi znal nejlépe on sám. „Miceli,“ odvětil mu, „něco pro mě uděláš, dobře?“

Tuhle výzvu vyslovil poměrně razantním, téměř direktivním tónem, jemuž číšník nedokázal oponovat. Nato mu podal do rukou poskládaný list papíru a doložil: „Když bude na odchodu, dej jí namísto účtu tohle. Nežádej peníze. Tady máš zálohu za její drinky a jídlo; pokud to nebude stačit, zítra ti doplatím.“

Miceli ochotně vzal nažloutlý papír, nabídnutou padesátku však jakoby s výrazem uražené pýchy nepřijal. „Velice rád ji ve tvém jménu obsloužím na účet podniku,“ prohlásil přesvědčeně. „Nicméně nerozumím, proč si k ní nepřisedneš, když i slepý vidí, že si navzájem nejste lhostejní. Pálíš za sebou mosty ke štěstí, jeden za druhým, a voda v řekách je příliš hluboká na to, aby tě přes ni štěstí dohonilo.“

„Občas tomu ani já sám nerozumím, Miceli,“ odvětil James zamyšleně a postavil se na odchod. „Ale věř mi, že v dané chvíli se nemohu rozhodnout jinak. Raději most spálit, jako ho zanechat nestabilní; někdo by se z něj mohl zhroutit do rozbouřených vod.“

Číšník nechápal. Za těch pár dní, během nichž Jamese potkával, v něm poznal velice přátelského člověka, takřka ideálního zákazníka, a navzdory uvědomění si jeho evidentně zádumčivé povahy nedokázal pojmout příčinu nestability jeho mostů. Možná to bylo odvěkou sicílskou náturou, nutící člověka prodírat se nelehkým životem bez příliš hlubokých kontemplací.

Rozloučili se přátelským potřesením pravic. Když host pomalým krokem odcházel z Baru Vitelli, naposled hodil očima směrem k sympatické blondýně, načež mu ona odpověděla jakýmsi úzkostlivým pohledem, jakoby mu jím vyčítala, že ji opouští bez jediného pozdravu. James se najednou z ničeho nic nezdravě rozkašlal jako tuhý kuřák a trvalo mu hodnou chvíli, dokud se mu pročistil hrtan. „Láska je jako kašel,“ vzpomněl si na Miceliho slova. Nato si je v mysli spontánně doplnil sobě vlastním přesvědčením:

„Někdy je lepší, když vůbec nepřijde. Protože když se jí to podaří, člověk si přeje, aby se co nejdříve vytratila.“

James byl ubytován v čtyřhvězdičkovém resortu Borgo San Rocco, necelou čtvrt hodinu cesty pěšky od Baru Vitelli. Na spánek, ačkoli by byl pro něj zřejmě nejzdravější možnou volbou, však bylo příliš brzy; ještě se jen začínal podvečer a v letním prostředí Sicílie – jako ostatně každé země jižní Evropy – předznamenával vzrušující noční život. James si řekl, že mu dobře padne delší procházka, aby si pročistil tělo i mysl, a tak se vydal poloprázdnou ulicí Via Pineta sestoupit jihovýchodně serpentinami zdejších prudkých kopců, na nichž se rozkládá Savoca v nadmořské výšce tři sta metrů, směrem ke čtyři kilometry vzdálené pláži. Kráčel obzvláště pomalu, jakoby se ještě rozhodoval, zdalipak stráví večer – pokud se mu podaří vyhládnout – v některé z pobřežních restaurací, nebo zakotví v baru a uvolní se při grappě, jež mu na Sicílii nesmírně zachutnala, po uplynulých dny startovala jeho mysl k hloubání nad životem a povzbuzovala jeho nitro k tvůrčím aspektům.

Leč sotva se stihl vymotat z chládku stoletých domů se zvětralými bílými fasádami, jeho myšlenky přerušil blížící se pravidelný pleskot šlapek o paty čichsi nohou. James si za tímhle zvukem představil vitální, energické kroky, jež zcela kontrastovaly s jeho pomalou stařeckou chůzí. Neohlížel se, nezjišťoval, jestli ho někdo sleduje, nebo jen kamsi spěchá; když ovšem zaslechl tři metry za zády ženský hlas, zaraženě zastal.

„Pokud si myslíš, že věnuješ člověku něco tak překrásného,“ ozvala se sledující osoba, „a vzápětí mu zmizíš z cest bez nabídnutí šance poděkovat se, jsi na omylu.“

Byla to ona. Jamese nesmírně okouzila barva jejího hlubšího, leč o to čistšího, křišťalovějšího hlasu, až se dokonce na okamžik zamyslel, jestli se náhodou dívka nevěnuje zpěvu. Vzápětí absorboval smysl jejích slov a pochopil, že jejich vzájemné němé projevy sympatií zpřed půlhodiny byly doopravdy upřímné, což ho přivedlo

k pochybám o vlastním konání. Aniž by se otáčel, odpověděl: „Už jenom tím, že jsi o mě projevila zájem, ses mi poděkovala. Vážím si to, i když to tak možná na první pohled nevypadá. A tak teď, když si nejsme nic dlužni, se můžeme v klidu vydat vlastními cestami.“

„V klidu,“ zopakovala dívka nesouhlasným tónem a přistoupila těsně za mladíkova záda. „Čím to je, že tohle srdce, plné lásky, je zároveň plné paradoxů?“

Či srdce měla na mysli? Své vlastní, nebo Jamesovo? Jak si někdo může dovolit vyslovit tak odvážné tvrzení, týkající se nejhodnotnější lidské emoce, aniž by vůbec poznal člověka? Jsou snad podvědomé city spolehlivější než determinismus empirie?

„Možná nositel tohoto srdce nechce ranit lidi, na nichž mu záleží,“ odvětil James.

Zlatovláska ho velmi pomalým pohybem rukou zezadu objala kolem beder, přičemž mu vtiskla do rukou list papíru, jež jí před chvílí věnoval prostřednictvím číšníka Miceliho. „Řekni mi,“ pravila a opřela si líc mezi jeho lopatky, nepustivši jej z polovičního objetí, „jak tenhle člověk vůbec dokáže někoho zranit?“

Zahleděl se na papír. Byla to nečekaná, tužkou po paměti kreslená skica, znázorňující nezapomenutelný basketbalový okamžik z roku 1998, kdy Michael Jordan svou nejslavnější střelou, veřejnosti později známou pod prostým označením ‘The Shot’, v šestém zápase finálové série proti Utahu Jazz zajistil šestý – a dodnes poslední – titul svého Chicaga Bulls. Taková kresba by ovšem za běžných okolností nevbuzovala výjimečný zájem. James však v zachycení pověstného momentu NBA udělal drobnou změnu: do role Jordana, jenž v klíčovém momentě utkání vzal odpovědnost za výsledek do vlastních rukou, s mimořádným citem pro detail vtěsnal právě mladou dívku, jež se jej nyní s vděkem něžně dotýkala. Pod obrázkem namísto věnování vyčínal drobnými literami napsán neobvyklý odkaz:

Doubt thou the stars are fire
Doubt that the sun doth move
Doubt truth to be a liar
But never doubt I love

„Tenhle milý Hamlet mohl pozvat svou Ofélii na drink,“ pokračovala dívka tichým, zasněným tónem a James zůstal příjemně

zaskočen její přesnou identifikací textu; šlo vskutku o pasáž ze slavné Shakespearovy tragédie. „Mohl se mnou vést konverzaci, neskrývat zájem o mou osobnost či mé tělo, přesvědčovat mě, ať s ním setrvám během dne, a namlouvat mě, abych s ním strávila noc. Mohl se zachovat jako každý jiný dvořící se muž, upnout se k mělkosti dialogu, pokrytecky se se mnou sblížovat s vidinou jediného cíle. Takový vývoj schůzky by byl oboustranně očekáván a nenutil by její účastníky příliš hluboko dumat. Ale on se zachoval jinak. Nazřel do mého nitra a políbil mi duši, nahlédl do mých snů a pochopil mé touhy, objal mé srdce a potěšil mě v absolutní nezištnosti, nenárokuje si žádnou formu odměny. Cítím se mu být dlužníkem, a tudíž je na mně, abych ho přesvědčila, že jeho obavy z ranění blízkých jsou neopodstatněné. On není stavěný na to, aby je rmoutil, nýbrž aby je těšil krásou.“

James hodnou chvíli váhavě analyzoval vcelku odvážná tvrzení, jež mu mladá žena podsunula. Stále k ní zůstal obrácen zády, ačkoli uznal, že zřejmě nastala chvíle, kdy by se neměl zahrávat s vlastním štěstím; šance potkat takovou nádhernou bytost se člověku naskytne možná jen jednou v životě. „A jak to chceš udělat?“ zeptal se. „Jakpak jej chceš přesvědčit?“

Chytila ho za ruku a donutila otočit se k ní. Když si zblízka hleděli do modrých očí, oběma jim napadlo, že v podobných situacích by bylo namístě vzájemné představení a polibek, přinejmenším na líc. Oni však jakoby chtěli vybočit z jakýchkoli společenských standardů a nechat své projevy unášet řekou jedinečných emocí. James z jejího dechu cítil vábivou vůni čerstvých hroznů a trochu se styděl za to, že z něj razí pouze lihový opar hroznů destilovaných; jí to však vůbec neodpuzovalo. Upřela na něj velice přesvědčivý pohled a odvětila: „Udělám mu nabídku, kterou nebude moci odmítnout.“

S vědomím, že na Sicílii – a v Savoce obzvlášť – se člověk tématice Kmotra sotvakde vyhne, se v Jamesových očích mihl náznak pobavení a optimismu, jež mu dívka opětovala srdečným úsměvem. Kolik upřímnosti se jí jen v tom jednom okamžiku vyjevilo na sladkých rtech! Kolik radosti z procítění blízkosti osoby, k níž ji z nevysvětlitelného důvodu vázalo mystické pouto! Byla to láska na první pohled? Kdoví. Možná. A přestože byl James k emoci tohohle typu v posledním období nadmíru skeptický, přece jen ho následující gesto mladé ženy ujistilo, že navzdory absenci vzájemného poznání

mu právě takhle osoba rozumí lépe než kdokoli jiný na světě. Šlo vskutku o nabídku, kterou nelze odmítnout; zlatovláska si totiž svésila z ramen sportovní batoh a povytáhla z něj láhev domácí grappy bez etikety. Tutéž láhev, již mu před půlhodinou – byť v nejlepším vůli – odmítl prodat číšník Miceli.

A James v té chvíli pochopil, že pokud on sám zaimponoval sympatické blondýně netradičním darem, jí se podařilo totéž v neméně míře v souvislosti s ním a jeho chorobným návykem. Nešlo přitom o alkohol, ať již jakkoli kvalitní. Šlo o cenné gesto akceptace člověka takového, jaký je, s dobrými vlastnostmi i neduhy, což James považoval za úhelný kámen každého hlubokého přátelství. Měl pocit, že se zlatovlásčinu vlivu začíná poddávat. Chytil její pravici a gentlemansky si jí přiblížil ke rtům, aniž by se jí jimi dotkl. Nato se nabídl, že jí odnese batoh, a nastavil pravé rameno, aby se ho mohla chopit jako dáma, zasluhující si zvýšenou míru galantnosti a zdvořilého přístupu. Nebyla zvyklá na takové staromódní manýry a o to víc se jí zamlouvaly. V potěšení, že navzájem prolomili ledy prvotního ostychu, se oba velmi pomalým krokem vydali na jihovýchod, k sousednímu městečku Santa Teresa di Riva, uvědomující si, že ačkoli jsou již vcelku staří na snílkovské prožívání zamilovanosti, láska přece jen kvete v každém věku a člověk s ní konfrontován by se neměl bát kráčet vstříc jejímu taji.

Cesta jim trvala přes hodinu a půl. Nikam nespěchali, užívali si kouzlo seznamování jako teenageři, slepě se vrhající v upřímnou, bezrozměrnou touhu po poznávání svých eg. Během tohoto vzájemného oťukávání zjistili, že jejich životy jsou v jistém smyslu podobné, v jiném zase diametrálně odlišné. Po blaživé procházce nakonec zakotvili v útulné pobřežní restauraci Aloha Mare, jen pár metrů od čisté šterkovité pláže, kde si i navzdory večerní hodině užívalo koupání v zahřátém moři několik skupinek turistů.

Když se usadili za jeden z maličkých stolů pro dvě osoby, sympatická mladá číšnice černé pleti jim přinesla jídelníček, džbán s

vodou a citronem a dvě sklenice. Původně měli v plánu okusit plody moře, jejichž kvalitou prý byla restaurace proslulá; cestou ovšem tak vyhládli, že volba padla na pizzu. Jamesova nová známost měla evidentně zájem okusit tradiční sicilskou sfincione s ovčím sýrem caciocavallo, olivami, cibulí a ančovičkami; jaksi se však ostýchala objednat si takovou variantu. Nikdo z dvojice netušil, jak se večer vyvine, a pokud by náhodou vyústil do líbání, dívka by se mohla cítit nekomfortně. James velmi přesně odhadl její myšlenky. Aniž by danou banalitu rozebíral, šalamounsky navrhl objednání poloviny plechu pizze – sfincione se totiž peče na obdélníkovém plechu, podobně jako kynutý koláč – dle přání dámy, již si nato rozdělí napůl, čímž se v případě potenciálních polibků oba postaví na stejnou startovní čáru.

„Takže,“ nadhodila dívka po chvíli, opřela se lokty o stůl, propletla si prsty rukou a mírně se naklonila dopředu; řečí těla tak jasně naznačovala mimořádný zájem o přisedícího. „Můj milý, hezký Jimmy... Co kdybychom si zrekapitulovali znalosti o našich osobách? Já ti řeknu, co mi z našeho dialogu utkvělo v paměti o tobě, nato ty uděláš podobně a ze vzniklých nejasností nebo informačních štěrbin společně vybudujeme další dialog. Souhlasíš?“

James se nemohl nepousmát potěchou nad oslovením, jímž načila výzvu. To, že jí byl sympatický, již pochopil. Ale použití slova „můj“ znamenalo cosi hlubšího, intimnějšího, cosi věštícího zárodek upřímného – byť zřejmě jen platonického – vztahu. Mladík však vzápětí opět pocítil u srdce strach a sklíčenost, jež ho pronásledovala celý podvečer a již nedokázal vytřást z mysli. Přestože navenek nedal nic znát, v duchu váhal nad tím, jestli tohle jeho konstantní unikání před živou krásou pramení v jeho složité povaze, nebo spíš v jednom šokujícím osobním tajemství, o němž zlatovláska nesměla nic tušit.

„Má překrásná, drahá Neilo,“ odvětil zvesela, „je vcelku pravděpodobné, že budu souhlasit se vším, co mi dnes navrheš.“

Dívka jako římský imperátor na gladiátorském zápase gestem zdviženého palce ocenila mladíkovu flexibilitu a začala vyprávět: „James Gleaton má sedmadvacet let a pochází z předměstí New Yorku. Jeho rodiče, tvrdě pracující reprezentanti konzervativní střední vrstvy, se v něm od útlého věku snažili formovat pevný charakter, jenž podle jejich víry v principy amerického snu, slibujícího lehčí život budoucích generací, měl být úhelným

kamenem jeho kariérního růstu. Přihlásili ho na basketbal. Od pravidelných tvrdých tréninků si slibovali vypěstování disciplíny u jejich syna, jenž by se možná jednoho dne jako hrdý Američan rozhodl přihlásit k armádě a pomáhat nejsilnější mocnosti světa šířit poselství demokracie.

Jenomže Jimmy nesplnil očekávání rodičů a začal z něj vyrůstat neprůbojný chlapec s mírumilovnou, tichou, nekonfliktní povahou a vzorným chováním i v těch nejvyhrocenějších situacích. Jako basketbalový hráč byl jen průměrný a v patnácti letech ho nakonec trenér vyškrtl z týmu, poněvadž navzdory neobvyklým atletickým predispozicím a odolnosti vůči zraněním nedokázal na tenhle náročný míčový sport mentálně dozrát; chyběla mu vnitřní vůle a hlad po vítězství. James si na základě téhle zkušenosti v poměrně mladém věku uvědomil, že z něj nikdy nevyroste muž činu, že jeho doménou není jednat, ale analyzovat, hloubat, uvažovat a kontemplovat. Po večerech začal hodně číst a našel zalíbení v těžších evropských autorech jako Franz Kafka, Albert Camus nebo Marcel Proust, čímž se výrazně vzdálil smýšlení svých vrstevníků, již měli tendenci život spíš bezstarostně žít, jako nad ním příliš těžko rozjímat.

Jimmy časem zkoušel sám psát a jeho experimenty s náročnými tématy dopadly nad očekávání dobře; několik jeho středoškolských povídek – a dokonce i básní – sklidilo úspěch, učitelé chválili jeho netradiční starosvětský slovník a pedantní budování atmosféry děje. Chlapec snil o tom, že by se jednou mohl stát spisovatelem, nicméně jeho rodiče měli jinou představu synovy budoucnosti. Tvorba je prý riziko, šance na vydání průměrného díla je minimální, na geniální prózu prý nemá a psaním se nikdy neuživí. Donutili ho přihlásit se na studium informatiky, jímž strávil následujících pět let. Zuby nehty se dopracoval k diplomu, leč hodně si přitom vytrpěl, poněvadž nikdy neměl cit k matematice či programování jako jeho spolužáci a za úspěšné ukončení studií mohl vděčit pouze přirozené logice, všeobecnému rozhledu a vysokému IQ. Zaměstnal se v menší softwarové společnosti. A přestože začal dobře vydělávat, téměř vůbec neutrácel peníze, vše si odkládal na účet ve vidině lepšího zítřka a víře, že se jednou jeho nudný a deprimující život změní.

Změnil se; bohužel vlivem nešťastných událostí. Nejprve mu při autohavárii zemřela máma. Tři roky po ní následkem pracovního

úrazu ve vlastní truhlářské dílně i otec. Když Jimmy zůstal úplně sám, rozhodl se radikálně změnit svou dosavadní existenci; v práci dal výpověď a dočasně se zaměstnal jako barman v menším newyorském undergroundovém podniku, kde si od socializace s nejrůznějšími typy lidí sliboval nalezení inspirace pro vytvoření velkého díla, jež by mu mohlo pomoci odstartovat spisovatelskou kariéru.“

James uznale pokýval hlavou a vyjádřil se obdivně o Neilině paměti. Vcelku přesně shrnula vše, co jí o sobě vyprávěl, a mimořádně empatickým, uctivým tónem, s jakým se vyjadřovala o tragédii jeho rodičů, si získala jeho respekt. Nato se i on sám pokusil shrnout své poznatky o ní; předtím si ovšem neodpustil drobnou, zdánlivě nesouvisející poznámku. „Nomen est omen,“ prohlásil. „Neila Sunstride již jakoby významem svého jména napovídala, s čím je spjat její život.“

„Opravdu? A co tedy znamená mé jméno?“

„Šampión, krácející v slunci. Magická kombinace slov. Když se člověk podívá na zlaté kadeře téhle pohádkové bytosti a zamyslí se nad její obdivuhodnou cestou dětskými časy, zůstane mile zaražen faktem, že ve jménu je skutečně znak.“

James se na moment odmlčel a začal zkoumat její obličej. Neila cítila, že se začíná červenat, a oběma dlaněmi si zakryla tvář jako malé dítě. „Prosím, neprohlížej si mě tak,“ rozesmála se. „Podívej, co to se mnou dělá...“

James taktně odvrátil zrak ven z terasy, směrem ke klidně se vlnícímu moři, pohodlněji se usadil na proutěné židli a navrátil k tématu: „Neila Sunstride se narodila v Londýně někdejší renomované psycholožce, nezávislé, liberálně založené ženě, jíž se po několika neúspěšných pokusech podařilo těsně před svou čtyřicítkou otěhotnět. Neila nikdy nepoznala otce, a tak ji máma vychovávala s dvojnásobnou pozorností. Dobře si uvědomujíc pozitivní vliv kolektivního sportu na zdravý fyzický i psychický vývoj dítěte, rozhodla se dceru od malička podporovat v některé z míčových her. Očekávala, že Neilu – podobně jako vícero dívenek z jejího okolí – zaujme volejbal. Jenomže Neila se narodila v roce 1991, kdy se Chicago Bulls poprvé v historii stali šampiony NBA, startující tak pamětní sérii triumfů a zlatou éru Michaela Jordana. Od útlého věku byla vystavena soustavnému pozorování tohoto výjimečného atleta, což v ní k němu podvědomě vybudovalo mimořádně silné pouto,

vášeň, ba přímo fanatismus. Máma jí na videorekordér nahrávala všechny Jordanovy zápasy a ona je sledovala s takovou soustředěností, jakou by si přál mít u svých svěřenců každý učitel či trenér. A zatímco jiné děti v jejích letech se zvykli hrávat na houpačkách a pískovištích, maličká Neila běhávala s mámou pod platany Hyde Parku jako Rocky Balboa ulicemi Filadelfie, s písní Learning to Fly od Toma Pettyho v nekvalitních sluchátkách starého walkmanu, jež jí připomínala onen legendární rok '91, a vyhledávala společnost starších chlapců na basketbalových hřištích, kde jim nejednou byla víc než vyrovnaným protivníkem...“

„Úžasné!“ zasmála se Neila. „Snad ani samotný MJ neměl lepší intro během vstupního ceremoniálu do síně slávy! Nemusíme přehánět, Jimmy. Neměla jsem základy, neuměla jsem pořádně driblovat a bránit bez faulů, neustále jsem se dopouštěla kroků...“

„Sotva Neila začala chodit do školy,“ pokračoval James, nedbaje na přerušování, „její nesporný talent si všimli trenéři basketbalové přípravy. Ani ne po deseti trénincích zůstali v úžasu nad tím, jak rychle se Neila zbavila špatných herních návyků a s jakou vervou se vžila – podobně jako kdysi MJ – do role střelce rozehrávače. S fanatickou vůlí vítězit za každou cenu se prezentovala absolutní dominancí na obou stranách palubovky, začala absolvovat tréninky s chlapci, poněvadž dívky na ni byly příliš slabé, a v klíčových herních okamžicích brala odpovědnost na svá bedra. Léta plynuly, a přestože si Neilina máma představovala budoucnost dcery trochu jinak, dala na slova několika nezávislých odborníků, shodujících se v názoru, že tato rozkošná zlatovláska – pokud ji nepostihne vážnější zranění – má fyzické i mentální předpoklady k tomu, aby se dostala do WNBA. A tak podporovala Neilu v systematickém kráčení za profesionální sportovní kariérou.“

Jenomže Neila měla smůlu. V třinácti letech si během nebezpečné herní akce bolestivě roztrhla přední zkřížený vaz pravého kolena a vážně poškodila menisky, což ji na rok vyjmul z tréninkového procesu. Po operaci a rekonvalescenci se z někdejší dětské superhvězdy měla stát již jen průměrná hráčka, jež se nedokázala smířit s následky jedné ničivé události. A Neila byla srdcem šampiónem, nikdy nechtěla být průměrná. Na palubovce, ve škole, ani v osobním životě. Její máma usoudila, že dívce v její situaci by

pomohla změna prostředí, a poněvadž obě věděly plynule německy, navrhla dceři přestěhovat se do Berlína.

Zde Neila úspěšně dokončila střední školu, během níž v sobě objevila introvertní komplement k excentrickému sportovnímu egu: zamilovala se do filmů a do čtení filmových scénářů. Odmítla pokračovat ve studiích na univerzitě; místo toho si skromně vydělávala jako sportovní redaktorka v místních novinách a po večerech se krom občasného rekreačního basketbalu věnovala psaní scénářů k filmům, jež by jednou sama ráda režírovala. Mnohé z těchto pokusů skončily fiaskem. Jenomže Neila, tvrdohlavě přesvědčena o tom, že jednou bude jako MJ, se dokonale sžila s jeho odkazem a v každém neúspěchu nacházela výzvu zlepšovat se. Tahle její zarytost časem přinesla ovoce; podařilo se jí vytvořit scénář k autobiografickému snímku NEILA. Šlo o krátký romantický příběh dospělé ženy, retrospektivně analyzující pubertální myšlení dívky, jež má našlápnuto na hvězdnou sportovní kariéru, a jeho vyrovnávání se s důsledkem nešťastného momentu, jenž jí nadobro změnil život. Scénář zaujal porotu na jedné z berlínských amatérských literárních soutěží a dočkal se zmínky v prestižním kulturním magazínu Cinema. Na Neilu se usmála štěstěna a dostala nabídku, kterou nelze odmítnout: oslovila ji berlínská pobočka známé společnosti Stargate Studios se zájmem o zfilmování jejího díla.“

James se odmlčel. Neila ho za výstižnou sumarizaci jejího vyprávění obdařila vděčným pohledem a pozvedla pohár se studeným italským pivem Peroni, jež mezitím přinesla milá číšnice, a společně si připili.

„Líbí se mi struktura tvých vět,“ uznala Neila. „Jsi talentovaný vyprávěč. Mluvíš tak nenuceně. Poutavě. Knižně. Je těžké nezamilovat se do tvých slov. Řekni mi, Jimmy: co tě vlastně přivádí právě sem, do Savocy?“

„Nejpřímočařejším vysvětlením by asi byla nucená dovolená,“ odvětil James po chvíli přemýšlení. „Majitel baru, kde pracuji, uznal, že bych potřeboval trochu volna, a naordinoval mi odcestovat do Evropy.“

„A ty sis místo Říma, Vídně, Londýna, Budapešti nebo jiných nádherných měst vybral za destinaci právě droboučkou Savocu...“

„Já nejsem cestovatel.“

„Nerad nasáváš krásu nepoznaných cizinců?“

„Preferuji krásu nepoznaných lidí,“ odvětil James a opět se Neile zasněně zahleděl do očí. Nicméně ihned, aby ji nepřiváděl do rozpaků, doložil: „Tohle místo mi doporučil kolega, velký fanoušek Coppoly i Kmotra. Uznávám, že zde lze kontemplantovat nad tématy, jež běžně lidi příliš neoslovují.“

„Například?“

„Například nad tím, jak rozhodnutí jednoho režiséra dokáže změnit zcela neznámé městečko na turistickou atrakci pro tisíce fanoušků knih či filmů s mafiánskou tematikou. Nebo i nad mírou zklamání autora velkého skvostu kinematografie, jehož odkaz si publikum vysvětlilo po svém.“

„Podle tebe byl Coppola zklamán, když se jeho první velký film dostal do kin?“

„Mario Puzo v Kmotrovi alegoricky kritizuje farizejskou tvář Ameriky. Film vznikl v době, kdy byl institut tradiční americké rodiny, jaký vyznávali kupříkladu i moji rodiče, narušován různými společenskými proudy. Hippies, násilná propagace homosexuality, přehnaný liberalismus... Coppolův a Puzův odkaz spočívá v oslavě síly rodinných vazeb Corleonů, a rozhodně ne v glorifikaci mafie a jejích praktik, jak to mnozí pojali. *Dát nabídku, kterou nelze odmítnout*, je svým způsobem hanebnou frází, sprádanou s násilným, amorálním činem – nicméně mezi širokou veřejností se vnímala spíše jako hrdá a majestátní; Americký filmový institut ji dokonce označil za druhý nejslavnější výrok kinematografie.“

„I já jsem ti před dvěma hodinami dala takovou nabídku,“ posunula Neila dialog jiným směrem. Pak ironicky doložila: „Možná se ráno probudíš s koňskou hlavou u nohou.“

James se usmál, upil si z piva a pobaveně zavrtěl hlavou.

„Ten počouchlý úsměv,“ popíchla ho, „patrně věští nějakou lumpárnu, honící se tvou hlavou.“

„Možná se probudím s tvou hlavou u nohou. A ty zase s mou při těch svých.“

„Přál by sis to?“ zeptala se lascivním tónem.

„Ne. Rozhodně ne; jsem lechtivý a nerad bych tě při náhodném dotyku kopl do obličeje. Mnohem raději bych se u tebe ocitl obrácen naopak, tak, jak je to vlastní každému páru, a zblízka naslouchal tvému pravidelnému dechu, když budeš usínat.“

Neila se rozesmála. Jak mile – a zároveň s nadhledem – jí jen naznačil zájem o prožití vzrušující noci... Vymykal se jakýmkoli konvencím a trapným, zažitým formulcím, jakými se muž snaží dostat ženu do postele. A jí taková upřímná komunikace nesmírně vyhovovala; cítila, že před ním nemusí nic skrývat.

„Nícméně přiznávám,“ pokračoval, „že jsem na tohle místo zavítal i z jiného důvodu. Již několik měsíců se snažím najít koncept pro novelu, jíž bych se mohl zalíbit vydavatelům, trochu si zpropagovat jméno mezi začínajícími autory New Yorku a připravit si živnou půdu pro své magnum opus.“

„Zníš jako metodický spisovatel. Líbíš se mi. O čem bude ta novela?“

„Má to být komerční dílo pro masu. Kolem sto stran. Přeslazená romance o dvou mladých lidech, mezi nimiž během krátké dovolené u moře přeskóčí jiskra, zamilují se do sebe a jsou konfrontováni se skutečností, že jejich životy nemohou být propojeny. Snažím se vymyslet alespoň několik originálních prvků, ale pravděpodobně z toho vznikne levný tuctový kýč. Na druhé straně, poněvadž svět prahne po kýčích, možná se mi podaří splnit cíl.“

„Máš nějaký pracovní název?“

„Tři večery v Savoce.“

Neila cosi narychlo mlčky spočítala na prstech. „Tohle nemůže být náhoda,“ zasmála se. „Dnes je pátek. A já v pondělí odlétám do Berlína. Kdoví, možná tvůj pracovní název zůstane i názvem finálním.“

I James se v neskrývaném úžasu pouсмál nad neuvěřitelnou souhrou náhod tohoto kouzelného setkání, jež jakoby se mu samo o sobě vnucovalo jako nejpříjemnější možný námět milostného příběhu. Vtom se z ničeho nic prudce rozkašlal. Tak prudce, že se jeho společnice podejmula pomoci mu údery po zádech; gestem pravice ji však zadržel. „Řekni mi,“ pravil po chvíli, „řekni mi i ty, cara mia: co do Savocy přivedlo tebe?“

„Popravdě řečeno, také šlo o souhru náhod, přesně jako při tomhle našem setkání. Režisér filmu, na němž se mám podílet jako scenáristka, mi vytkl několik nedostatků. Na jedné straně se mi prý podařilo v poměrně originální postavě sebe samé vyprofilovat silné, sebevědomé mladé děvče, ochotné – podobně jako MJ – udělat vše pro vítězství. Na straně druhé se však moje Neila chová příliš

chladně, odměřeně, vyzrálé, neadekvátně svému pubertálnímu věku, běžně poznamenanému hormonálními výkyvy a náladovostí. Chybí jí emoce prvních lásek.“

„Emoce prvních lásek?“

„Režisér mi nařídil vzít si na pár týdnů volno a vypadnout do světa načerpat inspiraci. Možná vidět lásku mladých v jiných končinách. Možná ji zakusit na vlastní kůži. Jinak prý bude muset můj scénář dát přepsat někomu jinému. Někomu, kdo by do něj vnesl alespoň trochu komerční romantiky. A tomu jsme chtěli stůj co stůj předejít. Je to *moje* dílo, nedovolím, aby se na něm někdo přizívoval.“

„Přirozeně. Našla jsi, co jsi hledala?“

„Nejprve jsem se vybrala do Barcelony. Napadlo mi, že moje Neila by mohla potkat náhodnou lásku mezi sobě rovnými obdivovateli Dream Teamu, jenž zde v létě '92 předvedl nezapomenutelné olympijské basketbalové divadlo. Ale Barcelona je tak obrovská... Vůbec nekoresponduje s komorní atmosférou příběhu mé Neily. Šancí na letní romantiku bylo nepočítaně, jenomže Neila by se tam necítila komfortně. A tak jsem si řekla, že to zkusím z úplně opačného konce, a začala hledat na místech, k nimž mě vedla moje současná záliba. Chci své čtrnáctileté Neile retrospektivně vtisknout své vlastní pojetí něhy, lásky a erotiky, k jakému jsem se dopracovala studováním filmů. A poněvadž mým vůbec nejoblíbenějším snímkem je první díl Kmotra, časem mě kroky přivedly sem, do maličké Savocy, kde Coppola natáčel jeho nejromantičtější pasáže. Kdoví, možná se mi právě zde podaří pochopit, co by moje Neila měla cítit v srdci, aby se z ní stal kvalitní filmový charakter.“

„Takže,“ nadhodil James, „pokud jsem správně pochopil naše cestovatelské pohnutky, oba v Savoce hledáme romantický námět pro postavy našich děl.“

„A v zajímavé konverzaci u piva čekáme na pizzu,“ doplnila Neila a začala zamyšleně ťukat prsty po stole v rytmu známé skladby osmdesátých let, jež zazněla z přilehlých starých reproduktorů. „Není to úžasná náhoda?“

James neodpověděl. Namísto toho se zapojil do ťukání po stole; prsty však jakoby imitoval hru na klavír. „Crockett's Theme,“ prohlásil po chvíli a hodil očima směrem k reproduktorům.

„Prosím?“

„Jan Hammer: Crockett's Theme. Ústřední motiv seriálu Miami Vice. Ta hudba je starší než my oba. Evokuje zlatou éru Ameriky bez internetu – a v tobě možná i zlatou éru NBA a vzestup tvého vzoru.“

Neila opět zůstala viset na Jamesovi uchvácenýma očima. Snad ještě nikdy v životě se jí nestalo, že by někdo dokázal tak bezchybně přečíst její myšlenky, přestože si uvědomovala – a James jí to později i potvrdil – že šlo jen o štěstí v hádání a o náhodu. O stejnou náhodu, jež je, koneckonců, toho dne spojila.

„Máme před sebou tři večery,“ řekla dívka, definitivně tak společníka ubezpečivši, že jeho společnost je pro ni víc než vítaná. „Co kdybys mi během nich trochu poradil se psaním scénáře? Možná bys mi dokázal pomoci odhalit skryté teenagerské touhy mé Neily. A ona by se zase mohla pokusit přesvědčit Jimmyho, aby se nebál sáhnout do svého velkého srdce a rozdávat lásku; možná tak i on najde inspiraci ke své novele...“

Tentokrát to byl James, kdo zůstal nadchnut podstatou předestřené výzvy. Zažít jen standardní formu krátkého vztahu na dovolené, to bylo pro něj příliš obyčejné, mělké, jednoduché; z jistého důvodu se toho i bál. Leč v nápadu vzájemně se skrýt v Neilině scénáři za autobiografické postavy viděl něco jako rande uprostřed rande a efektivní ochranu před jakýmikoli zklamáními či neshodami, jež by během jejich chvilkové romance mohly vyvstat. Uznale plavovlásce přikývl a sám se sebou se shodl, že myšlenky tohoto typu se vyplatí dát šanci.

Mezitím k jejich stolu dorazila voňavá sfincione. Mladička černoška ji před ně položila se širokým úsměvem a evidentně dobrou náladou. Předtím, než by jim vzala prázdné pivní sklenice na doplnění, sáhla do kapsy zástěry, vybrala z něj dva ovocné bonbóny a položila k přichystaným velkým bílým talířům. „Buon appetito, amici miei,“ řekla nakonec a zlehka je oba pohládila po ramenou.

Když se vytratila z téměř prázdné terasy, James ji přes skleněnou stěnu sledoval až k výčepu. Neila si odtrhla čtverec pizze, s chutí se do něj zakousla a s plnými ústy se zeptala: „Líbí se ti?“

„Tak, jak se my líbíme jí. Scény tohoto typu by se ti hodily do scénáře; dá se z nich skládat hezký, uvěřitelný příběh. Diváka by v tomhle okamžiku neoslovilo úlisné vystupování tuctového číšníka, kupujícího si skrze podlézání se zákazníkovi co nejvyšší spropitné. Mnohem milejší by mu bylo čisté, upřímné, neočekávané gesto

takovéto osoby, jež citlivým způsobem vyjádří osobní sympatie mladému páru. Jde o víc než jen o jídlo či peníze. Spontánně podarovaným bonbonem nebo letným fyzickým kontaktem se formují krásné mezilidské vztahy, bez ohledu na rasu či národnost, a to je úhelným kamenem proměny světa na lepší místo.“

„Až tolik dokážeš zřít za jedním jediným gestem?“

„Já ne – to Jimmy. Já jsem na to vůči světu příliš skeptický. Ve tvém scénáři ovšem Jimmy věří v lidi a v jejich přirozenou dobrotu. Ta víra je důležitá, pamatuj. Dej ji oběma svým hrdinům. Pokud se ti podaří přimět diváka věřit spolu s nimi, uděláš velkou věc.“

„Takže nic z tohoto celého,“ rozpěla Neila ruky, „ty, já, ani tato restaurace, nic z toho nemá být skutečné, nýbrž jde jen o projekci mého potenciálního díla?“

„Lidem jako my je výhodné skrývat se tímhle způsobem. Uprchnout z reality do paralelního univerza. Být pány našeho společného výtvoru. Ačkoli se to nezdá, náš život je film – a každý z nás v něm chce být hvězda.“

Plavovláska zůstala hloubat nad poslední větou. James nemohl mít ani ponětí, jak výstižně jí odhadl její charakter. Kolik pravdy se během nadcházejících tří večerů dozví o svém novém známém a kolik bude sama ochotna odhalit o sobě? Rozehrají mezi sebou hru přetvářky, domýšlivosti, touhy zaujmout toho druhého vymyšleným příběhem a silou fantazie, nebo se v jejich rozhovorech odhalí reál života?

S těmito otázkami Neilu Sunstride spoutal zvláštní druh sklíčenosti, možná tytéž, jež motala mysl Jamesovi, jakoby ji na ni on sám přenesl svou přítomností. I tahle naoko veselá, energicky působící dívka si totiž v srdci nosila ponuré zážitky dávné minulosti, jež měly zůstat navždy zapečetěné v kryptě jejich vzpomínek; nicméně možná právě v Jamesově přítomnosti pochopila, že má-li mít příběh její Neily cenu, dříve nebo později se nevyhne pokusu o jejich oživení.

Oba museli být docela hladoví, poněvadž v průběhu večere téměř vůbec nemluvili. Jiný pár na jejich místě by se pokoušel udržovat naživu konverzaci, neboť tak káže bonton; oni se však žádným zaužívaným zvyklostem ani v nejmenším nepřizpůsobovali. Chovali se jako dlouholetí kamarádi, kolegové, přátelé, ba snad jako sourozenci, již dokáží komunikovat i skrze mlčení. Mysli jim bloudili

kdo ví kam, možná k sobě navzájem, možná k představám večera nebo návrhu plánu nadcházejícího víkendu. Nicméně, sotva dojedli, z hloubání je vytrhla nemilá scéna, odehrávající se při jednom z přilehlých stolů.

Blížila se sedmá hodina večer a Aloha Mare zůstávala – zřejmě kvůli neobvykle vysokým červencovým teplotám – stále téměř úplně prázdná; zákazníci, jež si předem rezervovali místa na večeři, zvykli přicházet nejdříve po západu slunce. Krom Neily a Jamese na terase restaurace posedával jistý starší pán. I on si objednal pizzu – a shodou náhod přesně tutéž jako sympatická mladá dvojice o dva stoly vedle; na rozdíl od ní se však jídla téměř nedotkl, jen párkrát povyšenecky přičichl k talíři a nervózním pohybem pravice vířil v křišťálovém poháru hutné červené víno.

Zakrátko se mezi stoly opět mihla servírka. Vidouc prázdné pivní sklenice mladé dvojice se chystala zeptat, jestli může načepovat další kolo; zabránil jí v tom však netrpělivě mávající zákazník odvedle. Jiný číšník by takové netaktní chování mohl pokládat i za urážku; černošské děvče si však vcelku submisivně vyslechlo ostrou kritiku přineseného jídla, jménem restaurace se hostovi omluvilo, nabídlo mu alternativu v ceně původního jídla a libovolný drink na účet podniku. Nato přistoupilo k mladému páru a se silným úsměvem se zeptalo na další přání; Neila ani James však neplánovali setrvat v restauraci déle a vyžádali si účet.

„Zdá se, že mu nechutnalo,“ přitlumeně nadhodila zlatovláska.

„Viděla si odnesený talíř,“ odvětil James. „Pizza tohoto užvaněného signora vypadala úplně stejně jako ta naše. Rozhodně nebyla připálená.“

„Mně chutnala. Proč připálená?“

„Vícekrát zopakoval, že je to je ‚sfincione scadente‘. Ubohá pizza, jež je podle něj navíc ‚troppa nera‘. Příliš černá. Moje itaština je však dosti chabá, stejně jako i znalost sicilské kuchyně, a tak nechci nikoho soudit. V podobných situacích totiž zvyknu číst mezi řádky a domýšlet si nevyřčené.“

Neile po pár vteřinách svitlo a v očích jí blýskl spravedlivý hněv jako před dvěma tisíci lety Kristu, když vyháněl penězoměnce z jeruzalémského chrámu. James si toho všiml. A snad by se ji i pokusil uklidnit vyjádřením, že žádná kaše se nejí tak horká, jaká se navaří, anebo že protivného signora mohla v nedávné minulosti postihnout

vážná událost, kvůli níž se nedokáže ubránit takovému prchlivému a urážlivému chování. James však jen mlčky sledoval, jak nasupený zákazník dopíjí svůj pohár vína, jak si s reptáním nasazuje slaměný klobouk a staromódní sluneční brýle, a jak nakonec bez placení neomaladě opouští podnik.

O necelou minutu se do místnosti vrátila číšnice s chlazeným limoncello likérem a sklenicí čerstvé sanguinelly. Zaraženě zastala u opuštěného stolu, k němuž měla tahle drobná pozornost podniku směřovat, a ve velkém údivu se opatrně zeptala Jamese, jestli nespokojený signor odešel. Souhlasně přikývl. Servírka se neúspěšně pokusila zakrýt zklamání, popošla k mladé dvojici a chystala se jí podat účet. A kdoví, co to mohlo zapříčinit, únava, rozrušení, nedostatek praxe nebo zkrátka jen špatný den; podnos na servířčině dlani ztratil balanc a sklouzly z něj sklenice.

James bleskurychle zareagoval, čímž si vysloužil Neilin skrytý obdiv – padající sklo stihl zachytit dřív, než by se bylo roztříštilo na kamenné podlaze; polil si však přitom černé tričko i tmavé šortky. Pohotově sáhl po haldě ubrousků a utřel číšnici předloktí, pak svá stehna a nakonec i podlahu.

„Mrzí mě to,“ zklamaně se omluvila černoška a v jejím hlasu jakoby se zračil náznak vzlykotu.

„Ale vždyť se nic se nestalo,“ usmál se na ni James a pomohl jí naložit na podnos prázdné sklenice. Pak si s hraným požitkem přičichl k limoncellem nasáklému tričku a doložil: „Miluji vůni citrusů. Citrusy jsou sexy. S-s-s-sexy!“

Nadzvedl obočí, jak to snad dokáže jenom Jack Nicholson, a třikrát naprázdno úchylně zacvakal zuby, na čemž se obě přítomné dámy nedokázaly nepobavit. Neila si všimla náhlou změnu Jimmyho nálady ze zádumčivé na optimistickou. Ačkoli tohohle mladého muže znala jen velmi krátce, uvědomila si, že jeho cílená – a nadmíru uvěřitelná – přetvářka měla posloužit k nezištnému povznesení bližního. A to Neile hluboko imponovalo. Snadno totiž lze přirozeně veselému člověku rozveselit své okolí; mnohem ceněnější je, pokud se to podaří někomu, kdo by si sám zasloužil být těšen.

„Řekněte mi, Vivien,“ opět oslovil servírku, když si všiml nenápadnou jmenovku na jejích prsou, velmi netypickou pro malou jižanskou restauraci, „signor, jenž před chvílí odešel, dostal podobnou pizzu jako my, vidíte?“

Číšnice přikývla: „Byla to sfincione ze stejného plechu.“

„Přestože s ní starý pán očividně nebyl spokojen, nám dvěma chutnala,“ prohlásil James, pohledem se přitom spojiv s Neilou. „Krom toho bychom byli velice neradi, kdybyste vy, Vivien, nebo kterýkoli jiný člen personálu téhle restaurace trpěli pro neodůvodněné zákaznické vrtochy. Uhradíme oba účty. Včetně nápojů.“

„Jste velmi šlechetný, pane, ale toto od vás nemohu...“

„Vím, vím,“ mávl rukou James. „Na nespokojené reakce klientů jste přece školená a zvládnete reagovat i na skryté osobní narážky. Jenže já sám pracuji jako číšník, a tudíž vím, jak dokáže povznést člověka živícího se službou jiným lidem jedno nepatrné – a možná o to nečekanější – gesto díky od obslužených. Nehleďte na něj jako na spropitné. Je to, bez jinotaje, offerta che non potrà rifiutare. Nabídka, kterou nelze odmítnout.“

Neila v údivu sledovala, jak se mladý muž bez mrknutí oka zbavuje padesátieurové bankovky a jak si za takové vstřícné chování nepřeje ze strany podniku nic víc, jen dvě půllitrové láhve minerálky. James ovšem zašel ještě dál: obzvláště přesvědčivým tónem ujistil Vivien, že se spolu s Neilou chce osobně poděkovat tomu, kdo připravoval jejich pokrm. Takové zákaznické chování, pravda, na jedné straně nekorespondovalo se standardními procesy restaurace; na straně druhé však šlo o takové spontánně milé a mile spontánní gesto, že servírka za ním vskutku zřela nabídku, kterou nelze odmítnout, a přivedla hosty ke dveřím kuchyně.

O krátkou chvíli se při dvojici přistavil starší, přes šedesátiletý zavalitý chlapík černé pleti v zástěře. Vivien ho představila jako svého starého otce a poznamenala, že pro jeho neznalost angličtiny mu odkaz přetlumočí. James, z vlastních zkušeností znaje, že o takovéto hodině personál pohostinství není radno příliš dlouho zdržovat, stručně, s uctivým úklonem poděkoval za chutnou večeři a nezapomněl doložit: „Sei un grande chef.“

Kuchař vypadal být touhle reakcí příjemně zaskočen. Otřel si do zástěry zamoučené dlaně, oběma hostům vděčně stiskl pravici a s tvrdým akcentem prohlásil: „God bless you!“

Vivien nakonec vyprovodila mladou dvojici až před restauraci, kde se s ní s přáním krásné dovolené rozloučila. Neila vytáhla z kapsy balíček staromódních plátkových Wrigley's Spearmint a nabídla sebe

i Jimmyho. Nakonec si oba nasadili sluneční brýle a ležérně vykročili jihozápadně ulicí Via Giovanni Falcone, připomínající Vincenta Vegu a Julese Winnfielda ve finální scéně Pulp Fiction.

„Pokud ses uplynulým vystoupením pokoušel udělat na mě dojem, podařilo se ti to,“ nadhodila Neila a šťouchla společníka do ramene.

„O to jsem se nepokoušel,“ zavrtěl mladík hlavou a navrátil se k zádumčivé náladě. „Jen mě napadlo, že ve tvém scénáři by se z Jimmyho strany hodila patričná míra spontánních, neočekávaných reakcí, jež by přiměly tvou Neilu kráčet mimo zaužívaných šablon. A ty jako scenáristka bys doplnila zažitě vhodně zvolenou fikcí na vyformování obrazu.“

„Co konkrétně máš na mysli?“

„Uvedu ti příklad. Aloha Mare vyhoví prosbě sympatické, nicméně sotva dospělé zaměstnankyně a za minimální mzdu přijme do kuchyně jejího starého otce. Oba jsou přistěhovalci. Na scéně se zjeví nasupený signor Mussolini a rasistickými poznámkami bezdůvodně raní tak číšníci, jako i jejího dědečka, jemuž bylo v restauraci, kde jdou na odbyt především plody moře, přiděleno podřadnější místo pekaře sfincione pizzy. A když mu vzápětí přichází tvá Neila osobně poděkovat, jedním jednoduchým podáním rukou dokážeš ve filmu vybudovat emocionálně silnou scénu. Facka poctivému chefovi, naznačení jeho nepřijetí do komunity domácích Savocy, a vzápětí ocenění jeho práce mladou dvojicí cizinců. Pokud mě paměť neklame, právě emoce jsou to, s čím máš ve scénáři problém. Tak se je pokus v Neile vyložit. Na základě nich by jí Jimmy mohl pomoci sáhnout si do duše, vylovit vzpomínky spřed více než desetiletí a zjistit, co přesně se stalo s její schopností cítit.“

„To nezní špatně,“ souhlasila. „Zřejmě něco podobného režisér opravdu hledá.“

„Když se ti v příběhu podaří vybudovat jistý druh emoce, dokážeš ho později konfrontovat s dalšími skutečnostmi či fikcemi. Na

základě nich se tvá Neila dokáže ještě hlouběji poznat. V ději se kupříkladu opět může vyskytnout postava našeho pána Mussoliniho a objasní se příčiny jeho nevrlosti vůči černochům; ať je to třeba majitel skromného obchůdku se suvenýry, jež mu vyrabují nepřizpůsobiví imigranti. Já jsem sice zarytý kosmopolita a nesnáším využívání tohohle citlivého, společnost polarizujícího tématu; nicméně zároveň si myslím, že srovnání dvou Neilíných pohledů na signora Mussoliniho – jednoho zaujatého, druhého objektivnějšího – by mohlo vést k její sebereflexi a přinutit ji s odstupem času neutrálně hodnotit i klíčové období jejího vlastního života a pochopit pravdu jejího dětství.“

„Pravdu jejího dětství,“ zopakovala zamyšleně. „Čili podle tebe je pro Neilu důležité zvládnout akceptaci několika možných výkladů naoko stejné pravdy?“

„Přesně tak. A netýká se to jen tvého scénáře. Film, ba dokonce umění jako takové by se mělo navrátit do dob, kdy se využívalo jako nástroj kladení otázek, a nikoli jako mechanismus poskytování pohodlných odpovědí. To je můj názor. Jsem stará škola. Terry Gilliam v jednom interview porovnával Kubrickovu Vesmírnou odyseu se Schindlerovým seznamem od Spielberga. V obou případech šlo o světoznámé filmy. Leč zatímco závěr Odysey rozmanitostí výkladu zanechává diváka v pochybách, Schindlerův seznam poskytuje sice mistrovskou, nicméně přece poměrně přímočarou odpověď na otázku hororu holokaustu.“

„Jenže na tuhle otázku se snad ani jinak odpovědět nedá – a to konstatuji jako Berličanka, přestože ne rozená. Němci berou tuhle černou kapitolu svých dějin velmi citlivě.“

„Přirozeně, žádný inteligentní člověk nezpochybňuje holokaust. Je to věčné téma, jež v podstatě stačí jen detailně popsat, a dostaví se uspokojivý výsledek v podobě poselství odsuzujícího totalitní teror. To se ovšem nedá tvrdit o příběhu tvé Neily, jemuž podobných se odehrály možná tisíce. Ne, netvrdím, že tvé téma není originální nebo že by si nedokázala detailně zachytit smýšlení výjimečné dívky, jíž se v pubertě láme budoucí kariéra. Podle mého názoru však stojí za pokus vnést do tvého scénáře prvky neurčitosti, klást otázky, zpochybňovat zaužívané pravdy a přinutit diváka myslet.“

„Jimmy... Má to být autobiografický snímek. Musím vykreslit Neilu co nejvěrohodněji, nemám prostor na hry s divákem. Jsem jen

amatér, mohu považovat za úspěch, že si vůbec někdo všiml můj scénář.“

„To ovšem neznamená, že film podle tvého scénáře musí být nástrojem pro přímočaré pobavení středoškoláků. Zaujmi formou. Vyprávění své čtrnáctileté Neily můžeš zapouzdřit do série dialogů, jež jako dospělá žena povedeš s Jimmym na dovolené v Savoce. Pokud spolu budeme trávit čas dostatečně umně, diváka můžeme dostat do rozpaků nad tím, jestli se skutečně stalo to, o čem mluvíme, nebo jestli je to jen součástí naší hry. Krom toho se ti bude snadněji vyjevovat ten druh vzpomínek, kvůli němuž se mnoho nadějných spisovatelů či scénáristů nikdy neodhodlá napsat autobiografii. Technika takového zamlžování strachu z vlastních emocí funguje. Já to dělám neustále.“

„Neříkej...“

„Třeba tam v restauraci – myslíš, že takhle otevřeně se někdo jako já dokáže chovat běžně? Ani zdaleka ne; na to jsem příliš velký skeptik a nihilista. Ale věděl jsem, že pro postavu tvé Neily by se něžná scéna s dědečkem černošské číšnice mohla jevit jako prospěšná, a tak jsem tomu jako tvůj Jimmy patřičně přizpůsobil chování. Jako tvůj Jimmy všechno jen zaobaluji do pompézních slov a snažím se působit inspirativně; ve skutečnosti mám však vcelku zistné cíle. Například chytit tě za zadek. Tak, aby sis nejenže nebyla jista, zda to byl Jimmy z tvého scénáře, nebo já sám, ale abys dokonce zapochybovala, že se to opravdu stalo.“

S těmito slovy James skutečně plácnul Neilu po zadku. Očekával za to facku, nebo přinejmenším podrážděnou reakci. Ona ho však jen klidně chytila za ruku, propletla si s ním prsty a s úsměvem odvětila: „Ve většině situací podobných téhle naší by se muž pokoušel vykreslovat samého sebe před ženou v co nejlepším světle a tým či onakým způsobem dobývat její srdce. Jimmy v mém scénáři se však z dosud neznámého důvodu snaží zbavit své nepopiratelné něhy a vnímavosti, kvůli níž by se mu moje Neila byla schopna vrhnout k nohám, a místo toho se chová povrchně jako pudy svázaný teenager. Divák zůstane na pochybách o tom, jestli se takhle s Neilou zahrává, jestli ji před něčím chrání, nebo se ji takhle systematicky snaží dostat do postele.“

„To by mohlo fungovat,“ přitakal James. „Absence jistot je v umění víc než žádaná. Mám žízeň.“

„Já taky.“
„Máš sexy zadek.“
„Vím.“
„Chytím tě za něj.“
„Vím.“
„Chci tě dostat do postele.“
„Vím.“
„Pojďme na pláž. Brzy tam nebude živé duše.“
„Pojďme na pláž.“

S nastávajícím soumrakem – a s ním spojeným ochlazením – se z jihovýchodní pláže vytráceli poslední návštěvníci. James spatřil opodál, téměř při hladině moře, vyčnívat z písku veliký hladký balvan, jenž byl skvělou volbou pro bariéru, vizuálně oddělující sympatický pár od zraků chodců frekventované ulice. Sedl si do písku a opřel se o rovnou stěnu skály. Neila se usadila mezi jeho rozkročené nohy, pohodlně se mu opřela o hrud a pobídla ho, ať ji zahřeje objetím kolem pasu. Nato vytáhla z batohu v papírovém pytlíku zabalenou láhev domácí grappy a oba si z ní vydatně upili.

„Nad čím přemýšlíš?“ zeptala se, když mezi nimi na delší chvíli zavládlo ticho.

„Nad tím, jak hezky ti voní vlasy,“ odpověděl a neoholeným lícem jí pohladil temeno hlavy. „Cítit z nich přirozený dívčí odér, neposkvrněný šampony ani žádnou jinou chemií. Díky takovému dětsky čistému aromatu se jevíš být ještě mladší, jak ve skutečnosti si.“

Neila se pousmála a mimovolně si prohlédla nehty Jamesových prstů, dotýkajících se jí níže pevných ňader. „Víš o tom, že se neuvěřitelně podobáš na Caseyho Afflecka?“ prohlásila odrazu.

„Už mi to pár lidí řeklo,“ stroze zhodnotil James.

„Když sis mě tam v restauraci prohlížel jako detektiv, tvůj pohled byl přímo identický se zkoumavým výrazem Caseyho z filmu Gone Baby Gone. A já jsem jako rozjívená teenagerka bývala do Caseyho

po uši zamilovaná. Proto při večeři ten ruměnc,“ řekla a s hraným podrážděním ho dlaní plácla po koleni. „Já se běžně nepýřím. Ale ty jsi mi pohledem svlékal duři.“

„Možná jsem tak působil, neboť jsem ti podvědomě, i když mimoděk, svlékal nejen duři. Také mi připomínáš jednu celebritu; ba dokonce by se dalo tvrdit, že si její dvojnice, nebýt vašeho patnáctiletého věkového odstupu.“

„Opravdu? A kdo je to?“

„Jedna méně známá herečka z devadesátých let. Moje platonická láska Jenteal. Nebudeš ji znát.“

„Hm... Jméno mi vskutku nic neříká. V jakých filmech hrála?“

James na okamžik zalovil v paměti a trochu rozpačitě odvětil: „No... Například v Riding Lessons, Naked Truth, Erotic Visions...“

Neila se od srdce zasmála. „Už mi je to jasné,“ zhodnotila a upila si z láhve. „Ach, Jimmy... Jsi si vědom, že přirovnání k pornohvězdě mohou jedny ženy brát jako originální a milý kompliment, zatímco jiné za urážku?“

„Ty se neurážíš. Nemáš to v nátuře.“

Zamyslela se. Opět jednou přesně trefil jeden z rysů její povahy. Dokázala se rozzlobit; to je přece přirozenou vlastností každého atleta. Leč nikdy se neurážela, ba naopak: urážlivými lidmi nadmíru pohrdala.

„A co tvé neplatonické lásky?“ zeptala se s neskrývaným zájmem.

James jí začal jemně procházet prsty ve vlasech a s hlubokým povzdechem odpověděl: „Nevím, zda jsou informace tohoto typu relevantní pro tvůj scénář.“

„Rozhodně jsou. Neilu zajímá, jestli v ní její čerstvá nová známost vidí jen časné rozptýlení ze stereotypu, zakázané – ačkoli možná o to sladší – ovoce, nebo novou příležitost na vztah.“

„Ale já tě přece chci jen protáhnout, nic víc,“ vyhýbal se James odpovědi.

„Troubo,“ opět ho plácla po koleni. „V lžích si uvěřitelný asi jako Schwarzenegger, jemuž by svěřili Costnerovu roli v Tanci s vlky. No tak, přede mnou nemusíš nic skrývat... Máš někoho?“

„Jsem single.“

Neila čekala, že její společník rozvine repliku. Když déle mlčel, nepřestávala se oklikou vyzvídat: „Nícméně chlapec s tvým charismatem nemohl být single odjakživa.“

„A proč? Je snad vztah nezbytným požadavkem dospělého života nebo nějakým posvátným předpisem, bez něhož nelze existovat?“

„Nemudruj dokola. Pověz mi o svých bývalých.“

„Nerad rozebírám tohle téma.“

„Kolik jich bylo? Pět? Deset?“

„Záleží na tom, co se chápe pod spojením *jich bylo*.“

„Vyhýbáš se vztahu? Žiješ promiskuitně?“

„Každý z nás žije promiskuitně. Pokud i ne navenek, v srdci bezpochyby.“

„No tak... Kolik jsi jich měl v posteli?“

„Tolik, aby se ve tvém scénáři Neila zajímala o Jimmyho. Pokud jí imponují sexuální predátoři, pak měl Jimmy dvacet tisíc žen jako Wilt Chamberlain. Pokud preferuje nezkušené teenagery, pak je Jimmy stále panicem. Nebo pokud Neilu přitahují spíš dívky, můžeš udělat z Jimmyho gaye. Bože můj, máš tolik možností na zajímavý scénář...“

Neila si povzdechla a rezignovaně zavrtěla hlavou; avšak jakoby v tomhle povzdechu s Jamesem zčásti souhlasila. S čím konkrétně, to James netušil. „Neila nechce Wilta Chamberlaina,“ prohlásila. „Bála by se jeho obrovitosti a síly; vždyť ten chlap na benchpress vytlačil 600 liber a snad ani samotný Shaq O'Neal by proti němu na palubovce neměl šanci. Neila také nevěří v Jimmyho panictví. To by byl při jeho atraktivním vzhledu zkrátka nesmysl. Nechci mít v příběhu nesmysly. A pokud by byl Jimmy gay, jak divákovi zdůvodním, že mě právě teď cosi příjemně tlačí níže zad?“

James jí dlaněmi sklouzl z ramen pod bílý basketbalový dres a začal jí hladit prsa. Nepřekáželo jí to, spíš naopak. Byl citlivý, a zároveň spontánní. Sebejistý, a přitom opatrný. Měla pocit, že se poddává jeho charismatu, jakým v padesátých letech působil na ženy Marlon Brando. V Jamesově podání, pravda, šlo o méně živočišné, nýbrž o to přívětivější chování. Takové, jaké si Neila přála mít ve svém filmu.

„Znáš píseň Henry Lee od Nicka Cavea?“ zeptala se. „Má zajímavý klip.“

„Líbá se v něm s PJ Harvey skrze zpěv. Vskutku hezký klip.“

„I my se spolu teď líbáme. Skrze slova a myšlenky. Neila má na tenhle druh vyjadřování náklonnosti velkou slabost. Děkuji ti, že si jí dal možnost procítit ho; určitě ho zapracuji do scénáře.“

„To já bych měl být ten, komu přináleží poděkovat, poněvadž to, co se právě odehrává mezi Neilou a Jimmym, je doopravdy milou hrou. Ale neodpověděl jsem ti na otázku. Ano, měl jsem v životě jednu lásku.“

Neila se obrátila do tureckého sedu a v bystrém výrazu se s Jamesem spojila pohledem. „Kdo dal komu kopačky?“

Mladík se pousmál, ale s jakýmsi melancholickým podtónem. „Kopačky,“ zopakoval zadumaně a přerušil oční kontakt. „Ano, i takhle by se to s dostatečnou mírou alegorie dalo označit... Dala je ona mně. Koncem minulého roku.“

„Nebyls jí souzen?“

„Řekněme,“ povzdechl si, „že můj stav by byl překážkou našeho společného života.“

„Tvůj stav?“

„Myslel jsem – má osoba,“ rychle se poopravil James, ale vcelku nepodařeně; Neila si to nemohla nevšimnout. „Jako zralí, dospělí lidé jsme zhodnotili, že by nám to neklapalo.“

Neila chápavě přikývla. „Já bych ti kopačky nedala, Jimmy,“ prohlásila a zamýšleně ho pohládila po lýtku.

Mladík zůstal těmito slovy ohromený. Samozřejmě si uvědomoval, jak naivně, dětsky znějí; leč zároveň nesmírně oceňoval přesvědčení, jež z nich sálalo. „Přesně tenhle druh věty by se hodil do tvého filmu, cara mia. Co kdyby se v něm Neila a Jimmy spontánně rozhodli, že právě tahle jejich romance je jen začátkem dlouhého a šťastného vztahu? Co kdyby Jimmy požádal Neilu o ruku již zde, během krátké dovolené v Savoce? Jako Michael Corleone Apollonii během svého sicilského exilu...“

Neila se pousmála, sundala si šlapky, narovнала nohy a opřela si je o Jamesova stehna. „To by byl poněkud kýčový scénář, nemyslíš?“

„Byl by, samozřejmě by byl,“ odvětil a začal jí masírovat chodidla. „Jen jsem tě zkoušel.“

„Neila potřebuje pozadí, jež by jí bránilo vrhnout se do takovéto spontánní vize života s Jimmym. Potřebuje těžkou, nepřekonatelnou překážku. Jako v Madisonských mostech Meryl Streep v roli Francescy Johnson.“

„To zní rozumně.“

„Jimmy,“ řekla zlatovláska a s jistým druhem lítosti mu pohlédla do očí. „Neila je již delší dobu zasnoubena s Markem. Je to o

dvaadvacet let starší režisér, etablovaný člen Stargate Studios, s nímž udržuje harmonický vztah a jenž také koordinuje její vlastní film.“

Chlapec na chvíli přestal masírovat prsty dívčiných nohou. Tahle informace ho zaskočila. Pak však jakoby mu spadl kámen ze srdce; jakoby se najednou zbavil celého toho strachu, jež až dosud k dívce přechovával. Zasnoubena. Finis fabulae. Nehrozí, že by mezi nimi mohlo vzniknout nebezpečně blízké pouto. Tenhle krásný plavovlasý Michael Jordan v ženském těle si chce pravděpodobně trochu zašpásovat s věkovým vrstevníkem, vypadnout ze stereotypu, zakusit nový druh emocionálního či erotického zážitku, a nakonec se vrátit do starých kolejí. Neila v Jamesových očích trochu poklesla a podvědomě si ji zařadil do kategorie kariéristek a zlatokopek; nevěděl si totiž vysvětlit, kvůli čemu jinému od kariéry by se taková krásná mladá žena dala dohromady s výrazně starším chlapem, a přestal ji dál vnímat jako čistého, neposkvrněného anděla.

„To zní slibně,“ prohlásil a hladil děvče dál. „Neila si v Savoce trochu větrá hlavu a zvažuje podvést svého snoubence, což jí zaměstná mysl zkoumáním sebe samé, možná pochybami, možná výčitkami...“

„Nebyly by to výčitky, Jimmy,“ řekla dívka přesvědčeně. Cítila, že se jí svírá hrdlo melancholií, proto si pořádně upila z lahve, aby si to mladík nevšiml. „Tak, jako se v mém scénáři Jimmy zdráhá svést Neilu, i Neila se z jakéhosi zvláštního osobního důvodu bojí vyspat se s Jimmym.“

„Nejsou v tom tedy výčitky,“ zopakoval. „Ano, bojí se. Ale chtěla by to? Chtěla by podvést Marka? Chtěla by popustit uzdu erotickým fantaziím a užít si s věkovým vrstevníkem?“

Neila si přiklekla k mladíkovi, předloktími se mu opřela o ramena a naklonila se mu ke rtům, jakoby ho chtěla políbit. „Chtěla by chtít to,“ zašeptala potichu a James cítil sladkou vůni jejího grappového dechu. „Tak je to. Chtěla by chtít to. Ne všechno je tak přímočaré, jak se zdá být na první pohled, Jimmy. A už vůbec ne podvádění partnera. Jen si vzpomeň na Madisonské mosty. Láska má totiž mnoho tváří. Pomoz Neile, Jimmy. Pomoz jí poznat tu pravou tvář. Opi ji. Otup její smysly, zbav ji zábran, pomoz jí zapomenout. Prosím...“

Mladík celkem nerozuměl, kam dívka směřuje, ale z jejích slov mu bylo nad slunce jasnější, že nepatří k typickým záletným slečnám.

Čím přesně trpí? Co jí chybí? Co ji trápí? Neobšťastňuje ji snad její partner? Nebo je v tom ještě něco dalšího? Na co si přeje zapomenout?

Přivinul si ji k sobě a opřel si její hlavu o hrudník. „Víš dobře, že kdyby Jimmy svedl Neilu, byl by to příliš mělký scénář,“ namítl. „To ať na dovolené dělají jiné páry. Tvého filmu, cara mia, to není hodné.“

Chytila ho za levou ruku a propletla si s ním prsty, přičemž jí jakoby náhodou přišel na um text slavné písně od Queenu. „Touch my tears with your lips...“ zazpívala potichu.

James ji pravíci polaskal ve vlasech a přidal se: „Touch my world with your fingertips...“

Zůstali na delší chvíli v zamlklém objetí. Neile velice zaimponoval chlapcův něžný hlas; měla pocit, jakoby ho již někde slyšela, dokonce mnohokrát. A přestože si ho neuměla hned zařadit, zůstala přesvědčena, že je to hlas velké rockové hvězdy.

„Who wants to live forever?“ zamyslel se James spolu s Freddieem Mercurym a opět ho prostoupily předešlé skličující pocity, jež mu bránily otevřít si srdce před blízkou osobou. Vtom se však po delší době znovu prudce rozkašlal, a tím donutil Neilu odtáhnout se od něj.

„Jsi v pořádku?“ zeptala se s jistou bázní v hlase.

Když ho kašel prošel, souhlasně přikývl: „Mám jen nějakou alergii. Nevím na co – ale rozhodně ne na tebe. Ty jsi můj lék. Stmívá se. Měli bychom jít. Pojď, doprovodím tě k hotelu.“

Na oboustranné velké překvapení a potěšení zjistili, že oba jsou ubytováni v Borgo San Rocco. Objednali si taxík a za necelou hodinu se James s práním sladkých snů a těšením se na zítřek rozloučil se svou krásnou novou známostí před jejím pokojem číslo 23. Pak se sám odebral přežít, probdít nebo přetrpět noc – sám nevěděl, které z těchto označení by bylo nejvýstižnější – na vlastní pokoj číslo 27, přičemž zůstal v němém úžasu nad úžasnou symbolikou těchto dvou čísel. Kontext toho Neilina byl v příběhu zřejmý hned. Nicméně ponurý smysl čísla jeho pokoje, ten se odhalil až během nadcházejícího víkendu.

Bylo deset hodin večer.